

چکیده

یکی از بزرگترین معضلات شهرهای جلگه ای استان گیلان، بارش فراوان و آب گرفتگی معابر در سطح خیابان است. بندر کیشهر یکی از مناطق زیبا و توریستی در شهرستان آستانه اشرفیه است به همین جهت گردشگران زیادی در آن تردد می کنند و این مسئله ضرورت توجه به فضای شهری را در آن الزامی می کند، بنابر این لازم است تا این مسئله مورد بررسی و راهکارهای لازم ارائه گردد. در این پژوهش سعی شده با مطالعه فرآیندهای محیطی و طبیعی منطقه و محدوده شهری کیشهر، با استفاده از مطالعه میدانی و بررسی نقشه های شهر و منطقه، به کمک سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS)، تأثیر عواملی مانند توپوگرافی، شیب و جهات شیب، ریخت شناسی، خاک شناسی، زمین شناسی، کاربری اراضی و سیستم های جمع آوری و دفع آبهای سطحی شامل انهار، کانال ها و رودخانه ها، آب و هواشناسی و ... بر تغییرات رواناب های سطحی در شهر مشخص گردد.

یافته های این پژوهش نشان می دهد که محدوده شهری کیشهر بدلیل وقوع بارندگی های با شدت زیاد، شرایط خاص توپوگرافی، شیب متوسط ۱/۴ درصد، عدم لایروبی و پاکسازی شبکه ر ودخانه ها، انهار و کانال ها در سطح شهر، تغییر کاربری اراضی به همراه کاهش ضریب نفوذ آب در زمین، توسعه ناهمگون شهر در جهت شرقی - غربی و تعرض به حریم و بستر رودخانه سفیدرود، با مشکل سیلاب و دفع آبهای سطحی و آبگرفتگی معابر شهری مواجه می باشد. پیشنهاد می گردد نقشه محدوده های پرخطر شهر برای آبگرفتگی و سیل تهیه شده، بهسازی و توسعه شبکه انهار و کانال های سنتی دفع آبهای سطحی انجام و در انتها نیز توسعه شهری در تمامی جهات مورد توجه قرار گیرد.

واژگان کلیدی: بندرکیشهر، رودخانه سفیدرود، دفع آبهای سطحی، فرآیندهای محیطی و طبیعی